

Για τον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας 2019

Του Πάνου Ντούλα,
Καθηγητή Αγγλικής στο Εσπερινό ΕΠΑΛ Κορίνθου,
Αιρετού ΑΠΥΣΔΕ Πελοποννήσου,
Κόρινθος, 24/11/2018

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.....	1
Γενικά.....	1
Προϋπολογισμός 2009-2019.....	2
Ποσοστό επί του ΑΕΠ.....	3
Τακτικός -ΠΔΕ.....	4
Ποσό και ποσοστό ΠΔΕ.....	5
Συγκεκριμένες αναφορές.....	6
Βιβλιογραφία-Αναφορές.....	10

Γενικά

Κατατέθηκε στη Βουλή προχτές ο Προϋπολογισμός για το 2019 (Υπουργείο Οικονομικών, 2018)¹. Σε αυτό το άρθρο θα δούμε συγκεκριμένες πλευρές που αφορούν το Υπουργείο Παιδείας. Πριν μπούμε σε αυτές, είναι απαραίτητες κάποιες διευκρινίσεις:

- Ο προϋπολογισμός αφορά συνολικά το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, επομένως όλες τις υπηρεσίες που υπάγονται σε αυτό πχ εκπαίδευση, έρευνα, θρησκευτικοί λειτουργοί, κ.ά.
- Ένα επιπλέον και σοβαρό κομμάτι των χρημάτων για την Εκπαίδευση στην Ελλάδα δίνονται μέσω των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Υπουργείο Εσωτερικών). Αυτά τα ποσά είναι δύσκολο να υπολογιστούν και χρειάζονται ξεχωριστή μελέτη.

Με βάση τις δύο προηγούμενες παρατηρήσεις, λοιπόν, ΔΕΝ μιλάμε για τα χρήματα που δίνονται γενικά για την «Παιδεία» στην Ελλάδα αλλά αυστηρά και μόνο για τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Με βάση, λοιπόν, όλα τα έγγραφα που κατατέθηκαν στη Βουλή για το 2019 (Βουλή των Ελλήνων-Υπουργείο Οικονομικών, 2018)², και κυρίως την Εισηγητική Έκθεση (Υπουργείο Οικονομικών, 2018)³ και τον Κρατικό Προϋπολογισμό 2019 (Υπουργείο Οικονομικών, 2018)⁴, οι δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού (Τακτικός + Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων) ανέρχονται στα **5,5 δις ευρώ**.

¹ <https://tinyurl.com/y7ho8eot>

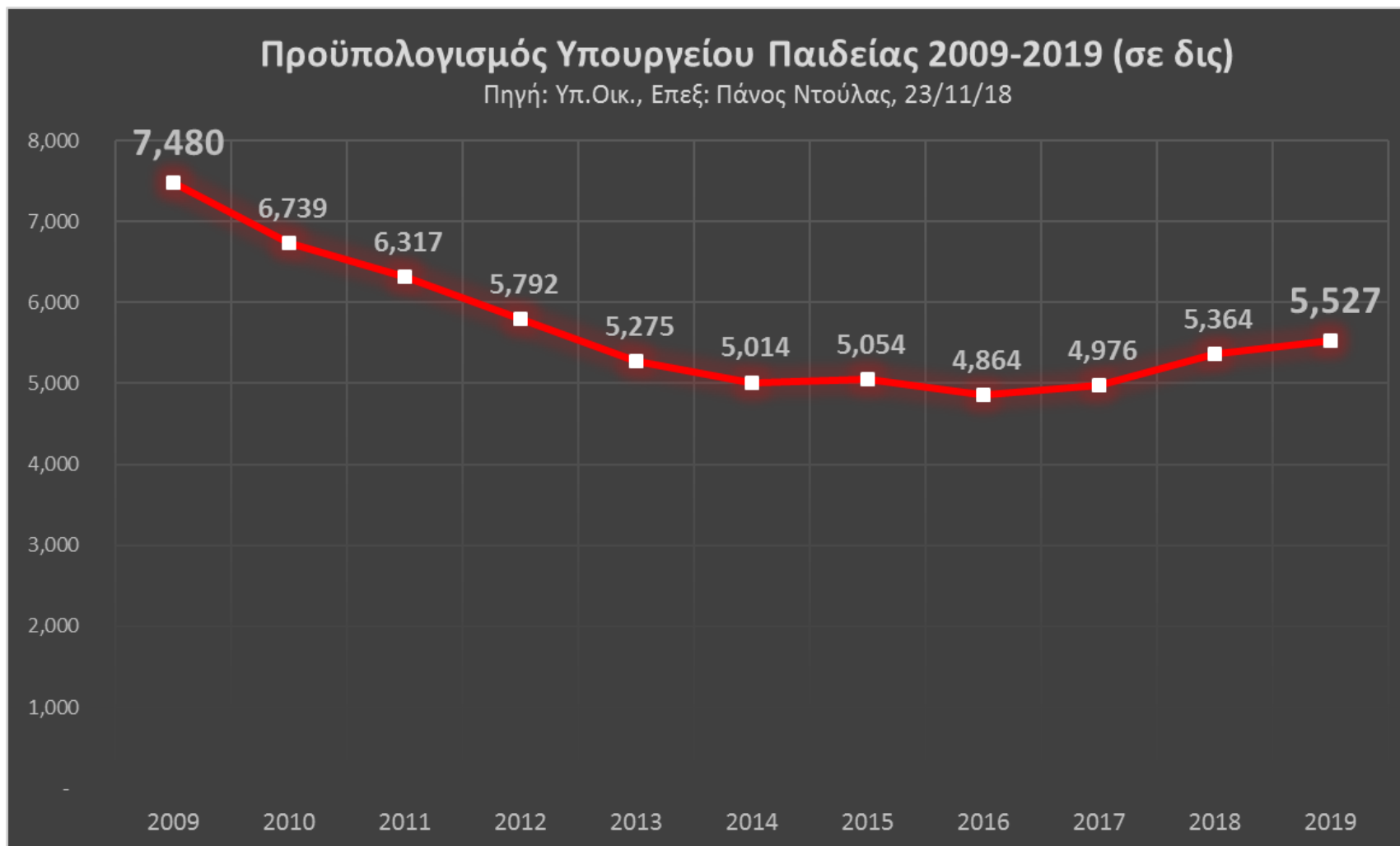
² <https://tinyurl.com/y9ucpw4b>

³ <https://tinyurl.com/y7xpzltm>

⁴ <https://tinyurl.com/yat2b5cm>

Προϋπολογισμός 2009-2019

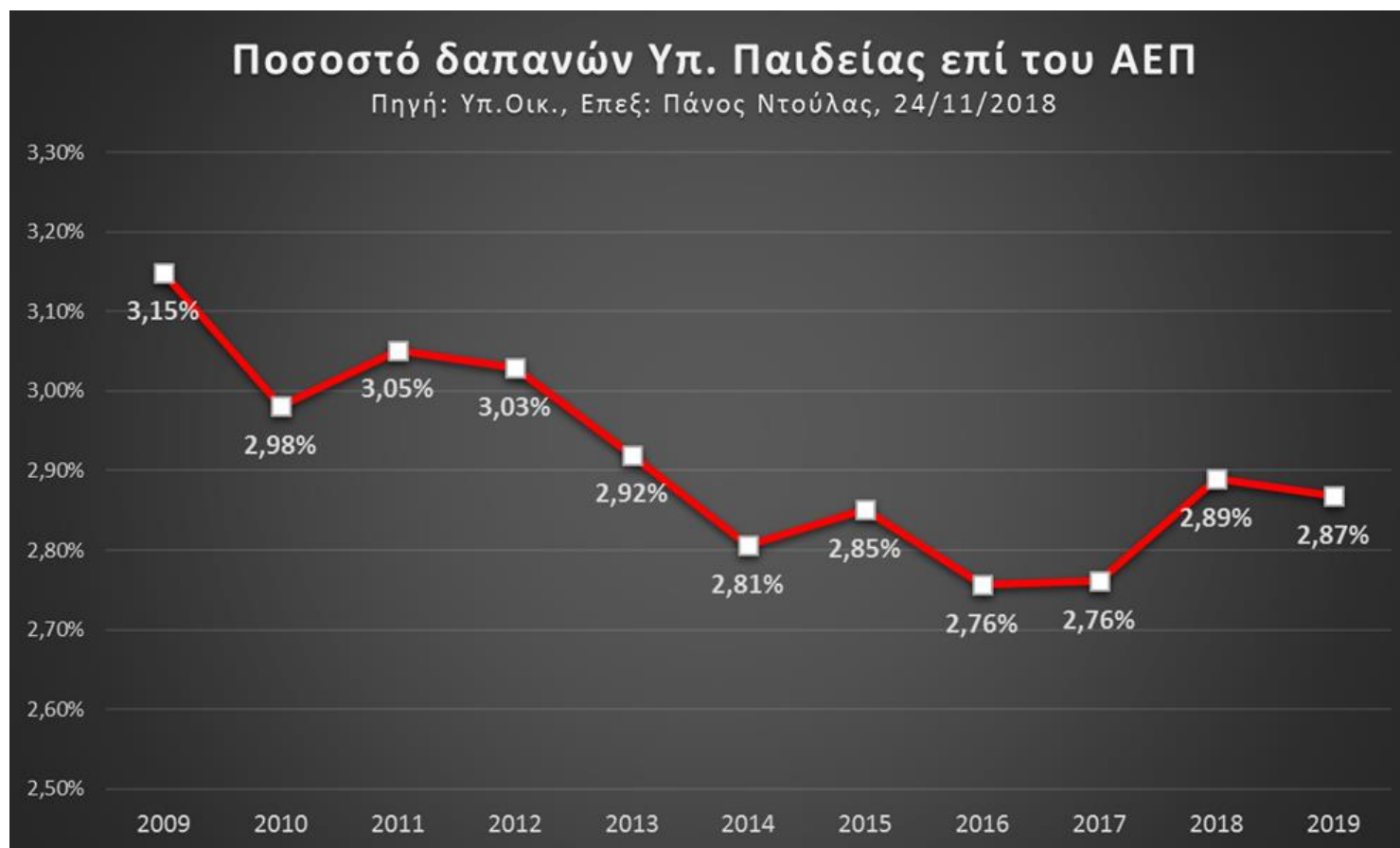
Ο Προϋπολογισμός του 2019 συνολικά είναι **5,527** δις ευρώ, αυξημένος κατά τι από το προηγούμενο έτος, το 2018 (**5,364** δις), όπως φαίνεται στο παρακάτω Διάγραμμα:

Ποσοστό επί του ΑΕΠ

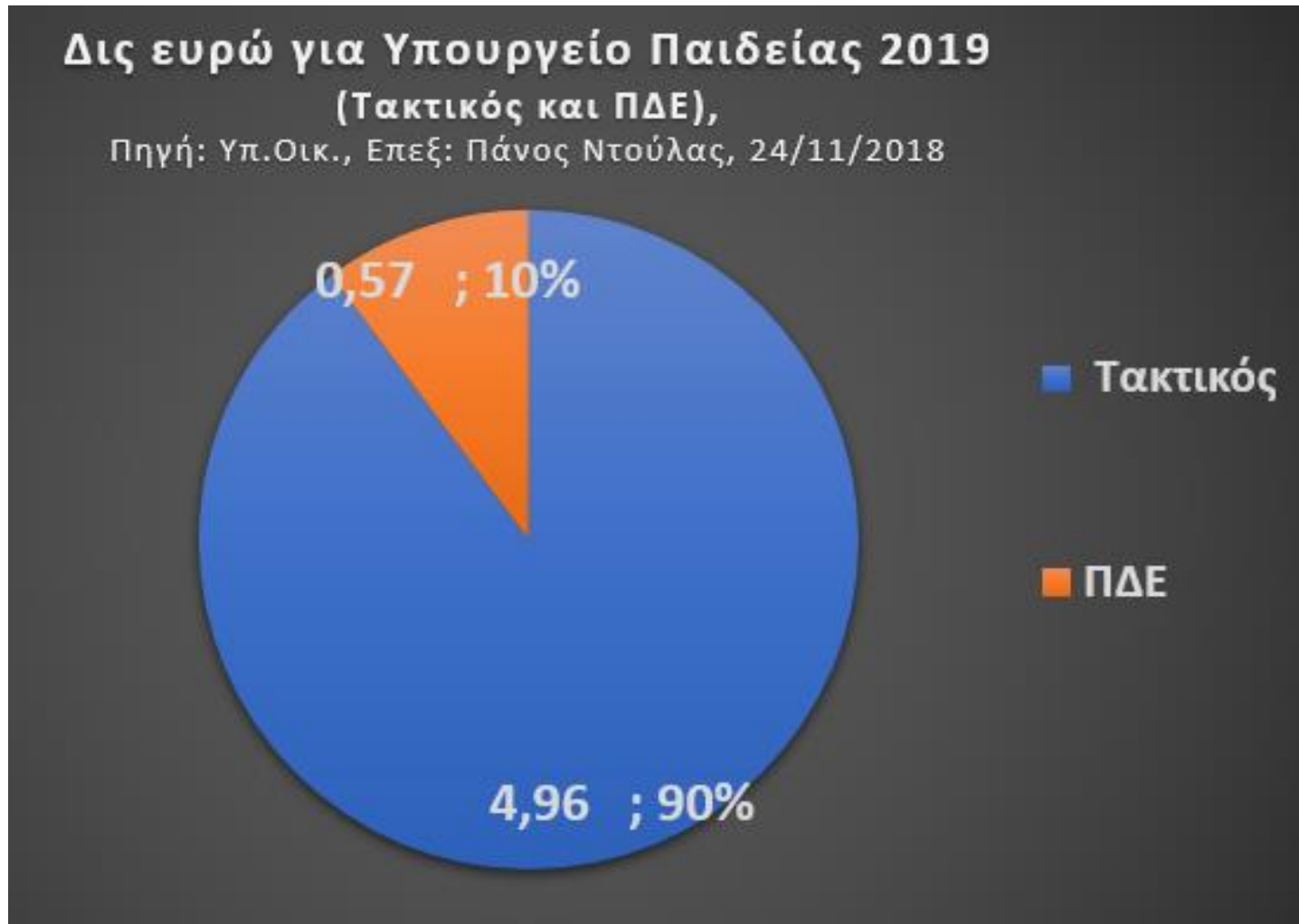
Σε ποσοστό του ΑΕΠ, ο Προϋπολογισμός ανέρχεται σε 2,87%, όπως φαίνεται στον Πίνακα. Ενώ δηλαδή ο Προϋπολογισμός είναι αυξημένος σε απόλυτο αριθμό (ποσό ευρώ), είναι κατά τι μειωμένος σε ποσοστό επί του ΑΕΠ, όπως φαίνεται στο Διαγραμμα:

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ΥΠΠΕΘ	7,480	6,739	6,317	5,792	5,275	5,014	5,054	4,864	4,976	5,364	5,527
ΑΕΠ	237,534	226,031	207,029	191,204	180,654	178,657	177,258	176,488	180,218	185,658	192,749
% ΠΔΕ	3,15%	2,98%	3,05%	3,03%	2,92%	2,81%	2,85%	2,76%	2,76%	2,89%	2,87%

Τακτικός -ΠΔΕ

Από τα 5,5 δις, περίπου το 90% είναι του Τακτικού Προϋπολογισμού (4,96 δις) και το 10% είναι από το ΠΔΕ (565 εκατομμύρια), όπως φαίνεται στο Διάγραμμα:

Ποσό και ποσοστό ΠΔΕ

Με αρκετές αυξομειώσεις, το ποσοστό του ΠΔΕ επί των συνολικών δαπανών του Υπουργείου Παιδείας φαίνεται να έχει σταθεροποιηθεί τα τελευταία χρόνια περίπου στο 10%, όπως φαίνεται στο Διάγραμμα:

Συγκεκριμένες αναφορές

Στην Εισηγητική Έκθεση αναφέρονται επίσης και διάφορα άλλα για την Εκπαίδευση:

Σελ. 18, «Γενική Επισκόπηση της ελληνικής οικονομίας»:

«...Ειδικότερα, η δέσμη νέων παρεμβάσεων για το 2019 αφορά ...παράλληλα την εφαρμογή μιας σειράς παρεμβάσεων, αναπτυξιακά και κοινωνικά ωφέλιμων, μεταξύ των οποίων ...η αύξηση των θέσεων εργασίας στον τομέα της ειδικής αγωγής ...»

Σελ. 21, «Γενική Επισκόπηση της ελληνικής οικονομίας»:

«...ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς των συστημάτων εκπαίδευσης, της υγειονομικής περίθαλψης και της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης...»

Σελ. 50, «Κρατικός προϋπολογισμός 2019»:

«...Συγκεκριμένα, στις νέες παρεμβάσεις περιλαμβάνονται τα εξής:

Ειδική αγωγή:

Πρόσληψη 4.500 εκπαιδευτικών και εξειδικευμένου προσωπικού σε θέσεις προσωπικού που τώρα απασχολείται με συμβάσεις ορισμένου χρόνου. Η δαπάνη σήμερα καλύπτεται από πόρους του ΠΔΕ. Οι νέες προσλήψεις θα χρηματοδοτηθούν από τον τακτικό προϋπολογισμό χωρίς να μεταβληθεί το τρέχον όριο δαπανών του ΠΔΕ. Παράλληλα, θα μειωθεί ισόποσα το όριο για το προσωπικό ορισμένου χρόνου προκειμένου να μην μεταβληθεί ο αριθμός των δημοσίων υπαλλήλων συνολικά...»

Σελ. 51, «Κρατικός προϋπολογισμός 2019»:

Παρεμβάσεις	Ποσό	Παρατηρήσεις
A Μεταβολές σε σχέση με ΜΠΔΣ 2019-2022	-335	
1 Μη εφαρμογή εξισοροποιητικών παρεμβάσεων 2019 πλην οικογενειακών επιδομάτων	1.730	
2 Συνταξιοδοτικές παρεμβάσεις (διατάξεις ν. 4472/2017)	-2.065	
B Νέες δημοσιονομικές παρεμβάσεις (B1+B2)	-910	
B1 ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΣΟΔΩΝ	-437	
1 Μείωση ΕΝΦΙΑ	-260	Μεσοσταθμική μείωση κατά 10%
2 Μείωση ασφαλιστικών εισφορών ελεύθερων επαγγελματιών, αυτοαπασχολούμενων και αγροτών	-177	Μείωση συντελεστή κύριας ασφάλισης κατά 1/3 - Εφαρμογή ελάχιστης εισοδηματικής βάσης για επικουρική ασφάλιση και εφάπαξ παροχής
3 Μείωση φορολογίας διανεμομένων κερδών	0	Η παρέμβαση θα έχει δημοσιονομική επίπτωση από το 2020 - Μείωση συντελεστή φορολόγησης από 15% σε 10%
4 Σταδιακή μείωση φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων από 29% σε 25%	0	Η παρέμβαση θα έχει δημοσιονομική επίπτωση από το 2020 - Μείωση 1% κατ' έτος
B2 ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	-473	
5 Επίδομα στέγασης	-400	
6 Επιδότηση ασφαλιστικών εισφορών για νέους εργαζόμενους	-51	
7 Ενίσχυση ειδικής αγωγής	-22	
8 Ενίσχυση προγράμματος "Βοήθεια στο σπίτι"	0	Η δημοσιονομική επίπτωση έχει αποτυπωθεί στο βασικό σενάριο
Σύνολο δημοσιονομικών παρεμβάσεων (A + B)	-1.245	

Σημείωση: Στο σκέλος των δαπανών, το θετικό πρόσημο δηλώνει μείωση δαπάνης (εξοικονόμηση), ενώ το αρνητικό πρόσημο δηλώνει αύξηση δαπάνης. Στο σκέλος των εσόδων, το θετικό πρόσημο σημαίνει αύξηση των εσόδων και το αρνητικό πρόσημο δηλώνει μείωση των εσόδων.

Σελ. 56: «Δαπάνες ΠΔΕ»:

«...Στο πλαίσιο αυτό, εξακολουθούν να αποτελούν προτεραιότητα οι τομείς των μεγάλων έργων υποδομών, η προώθηση της επιχειρηματικότητας, η ενίσχυση της απασχόλησης, η εκπαίδευση και κατάρτιση, ...»

Σελ. 61, «Χρηματοροές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης 2017-2019»

«...Ειδικότερα, η μεταφορά πόρων από την ΕΕ στην ελληνική οικονομία συμβάλλει στην χρηματοδότηση των μεγάλων έργων υποδομών, κυρίως στους τομείς μεταφορών, περιβάλλοντος και ενέργειας, στην ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής, της περιφερειακής ανάπτυξης, της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, της έρευνας, της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας....»

Σελ. 66, «Δαπάνες κατά Υπουργείο - Ανεξάρτητες Αρχές» :

Πίνακας 3.15 Ανώτατα όρια δαπανών Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών φορέων των Υπουργείων (σε εκατ. ευρώ)		
Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές	2018	2019
	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
1 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ	14,7	9,1
α Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού	9,0	9,0
β Συνήγορος του Πολίτη	5,7	0,1
2 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	4,8	5,5
α Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	2,5	2,8
β Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών	2,3	2,7
3 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	0,8	0,9
α Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	0,1	0,1
β Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση	0,7	0,7
γ Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων	0,1	0,1

Σελ. 67-68, «Δαπάνες κατά Υπουργείο - Υπουργείο Εσωτερικών»

«...Για το 2019, η ειδική επιχορήγηση προβλέπεται στα 21εκατ. ευρώ, διότι δεν περιλαμβάνεται το κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού καθαριότητας των σχολικών μονάδων για το σχολικό έτος 2019-2020, το οποίο θα βαρύνει το Υπουργείο Παιδείας....»

Σελ. 69, «Δαπάνες κατά Υπουργείο – Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων» :

«...Στον τακτικό προϋπολογισμό έχουν προβλεφθεί πιστώσεις για την κάλυψη των πολιτικών και δράσεων του Υπουργείου που αφορούν το σύνολο του εκπαιδευτικού συστήματος (και τις 3 βαθμίδες), αλλά και τους τομείς της Δια Βίου Μάθησης και της Έρευνας και Τεχνολογίας.

Ειδικότερα, έχουν προβλεφθεί οι απαραίτητες πιστώσεις για:

- τη συνέχιση του προγράμματος ενισχυτικής διδασκαλίας για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση,

• την ειδική ενίσχυση, μέσω των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, των φοιτητών που σπουδάζουν μακριά από τον τόπο κατοικίας τους, καθώς και την κάλυψη των δαπανών σίτισης αυτών,

• την απρόσκοπτη λειτουργία των επιχορηγούμενων από το Υπουργείο φορέων (ΑΕΙ, ΤΕΙ, ερευνητικοί φορείς κ.λπ.), προκειμένου να αναπτύξουν τις δράσεις τους,

• τη λειτουργία του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας,

• την καταβολή των εισφορών σε διεθνείς οργανισμούς, υποχρεώσεις που αφορούν κυρίως τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας,

• τη στήριξη των ερευνητικών φορέων,

• την κάλυψη λειτουργίας των δημόσιων ΙΕΚ,

• την κάλυψη διαφοράς κομίστρου από την παροχή του δικαιώματος μειωμένης μετακίνησης φοιτητών ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας και

• την προμήθεια φοιτητικών συγγραμμάτων.

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του φορέα χρηματοδοτούν έργα υποδομής, κτηριακές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό των ΑΕΙ, των ΤΕΙ, και των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Επίσης, η διαρκής ανάγκη απόκτησης νέων γνώσεων και δεξιοτήτων υπηρετείται μέσω των δράσεων των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ που αφορούν στην Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων υλοποιεί το συγκεκριμένο Υπουργείο. Από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου χρηματοδοτούνται επίσης δράσεις για την έρευνα και την τεχνολογία, για την ανάπτυξη βιομηχανικών ερευνών, καθώς και για την ενίσχυση του ερευνητικού δυναμικού. Τέλος από το ΠΔΕ του Υπουργείου καλύπτονται δαπάνες στον μεταναστευτικό τομέα στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του...»

Σελ. 73, «Δαπάνες κατά Υπουργείο - Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών»

«...Επίσης, περιλαμβάνονται έργα κτιριακών υποδομών που συμβάλλουν σημαντικά στη βελτίωση των τομέων της υγείας, παιδείας και δικαιοσύνης (νοσοκομεία, σχολεία, δικαστικά μέγαρα, φυλακές), καθώς και έργα για τη βελτίωση των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης...»

Σελ 76, «Λοιπά νομικά πρόσωπα»

Πίνακας 3.18 Ισοζύγιο λοιπών νομικών προσώπων Κεντρικής Κυβέρνησης (εκτός ΑΔΑ και ΑΚΑΓΕ) ανά Υπουργείο (σε εκατ. ευρώ)			
		2018	2019
		Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
1	Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης	0	0
	Ισοζύγιο	0	0
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	0	0
2	Υπουργείο Εσωτερικών	2	0
	Ισοζύγιο	2	0
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	0	0
2α	πρώην Υπουργείο Εσωτερικών	0	0
	Ισοζύγιο	0	0
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	0	0
2β	πρώην Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης	2	0
	Ισοζύγιο	2	0
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	0	0
3	Υπουργείο Εξωτερικών	0	0
	Ισοζύγιο	0	0
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	0	0
4	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	2	0
	Ισοζύγιο	2	0
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	0	0
5	Υπουργείο Υγείας	19	19
	Ισοζύγιο	51	-17
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	-32	36
6	Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	27	8
	Ισοζύγιο	29	2
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	-2	5
7	Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων	44	37
	Ισοζύγιο	39	36
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	5	2

Σελ. 111, «Παρουσίαση με στοιχεία προϋπολογισμού επίδοσης τριών κύριων κυβερνητικών πολιτικών»

«...Πέραν των δράσεων των πιλοτικών υπουργείων, επιχειρείται η παρουσίαση με στοιχεία προϋπολογισμού επίδοσης τριών πολιτικών, οι οποίες συνιστούν κύριες κυβερνητικές προτεραιότητες. Οι πολιτικές αυτές αφορούν στην:

- αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας,
- προώθηση πολιτικών για την ενίσχυση της απασχόλησης και
- ενίσχυση της βασικής εκπαίδευσης στην προσχολική ηλικία

...

Ενίσχυση της βασικής εκπαίδευσης στην προσχολική ηλικία

Η Κυβέρνηση δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην ενίσχυση της βασικής εκπαίδευσης στην προσχολική ηλικία. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η ίδρυση και λειτουργία νέων παιδικών σταθμών, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα τόσο σε εργαζόμενες μητέρες να ασκήσουν ελεύθερα το επάγγελμά τους, όσο και σε άνεργες μητέρες να ενταχθούν εκ νέου στην αγορά εργασίας. Δεν παραβλέπεται επίσης το γεγονός της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας για διάφορες ειδικότητες. Η εν λόγω πολιτική εντάσσεται στις παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν όταν υπάρξει ο απαιτούμενος δημοσιονομικός χώρος....»

Πρώτο έτος εφαρμογής του μέτρου	
Υπεύθυνος Υλοποίησης Πολιτικής	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Στόχος	Ίδρυση νέων παιδικών σταθμών
Τιμή-στόχος	Δημιουργία 1.200 νέων παιδικών σταθμών
Συχνότητα διεξαγωγής μέτρησης	Ετησίως
Μονάδα μέτρησης	Απόλυτος αριθμός
Πηγή	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Βιβλιογραφία-Αναφορές

- Βουλή των Ελλήνων-Υπουργείο Οικονομικών. (2018, 11 21). *Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2019*. Ανάκτηση από <https://tinyurl.com/y9ucrw4b>
- Υπουργείο Οικονομικών. (2018, 11 20). *Δ.Τ. : Κατάθεση Κρατικού Προϋπολογισμού 2019*. Ανάκτηση από <https://tinyurl.com/y7ho8eot>
- Υπουργείο Οικονομικών. (2018, 11). *Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2019*. Ανάκτηση από <https://tinyurl.com/y7xprzln>
- Υπουργείο Οικονομικών. (2018, 11). *Κρατικός Προϋπολογισμός 2019*. Ανάκτηση από <https://tinyurl.com/yat2b5cm>